

земље на девет бановина имала да задовољи федералисте, мада се убрзо показало да то није задовољило ни једне ни друге. По поменутом Закону, ни подела земље на бановине (иако је била дело краља Александра) није ишла на руку Србији. Она је изведена према географском критеријуму, при чему су главне реке, односно речни сливови у тим подручјима били основ за формирање бановина. Избегавајући етничке критеријуме и груписање, ова подела је највише погодила српски народ који се тако истопио, поделио чак у шест бановина. Нарочито су бановине компликовале ионако тешку политичку и државну ситуацију у земљи и продубиле њену кризу. Оне су само помогле учвршћивању националног унитаризма и државног централизма преко бана кога је постављао краљ и коме је лично и одговарао. Период неуставног стања није могао да траје вечито. Он је трајао нешто више од две и по године и, по Лази Костићу, унапред је био одређен као привремен и прелазан, па су по њему и многи закони, тада донети, имали за циљ да припреме терен за ново уставно стање.

4. Доношење Устава Краљевине Југославије од 3. септембра 1931. (Септембарски устав) и враћање земље на позиције уставне монархије

Под притиском унутрашњих и спољашњих прилика се показало као нужно да се обнови уставни живот у земљи, макар и у ограниченом виду. И као што је краљ Александар вануставно стање својим актом завео, тако га је и укинуо и напустио компромитовани монархистички апсолутизам доношењем новог устава. Зато се овај Устав назива октроисаним јер је народу подарен од краља а није донет од Народне скупштине. Овај Устав, донет „с вером у Бога и срећну будућност Краљевине Југославије“ је имао да стави тачку на краљеву вануставну владавину и да његовој диктатури да уставну форму. Он је такође требало под изговором очувања „народног јединства и државне целине“ да омогући започињање нове краљеве политике, сличне оној старој националној и државној, коју је до тада водио. Зато овај Устав од 1931. није значио корак напред у развоју југословенске уставности нити враћање на позиције Видовданског устава што се очекивало. Овим Уставом земља је добила Народно представништво, али не и парламентаризам јер су политичке странке и даље биле (осим режимске) забрањене, а без њих нема услова за његово функционисање. По Септембарском уставу знатно је ојачана позиција краља на уштрб парламента и парламентаризма. Формално је утврђена